

183

การทำเสถียรภาพตะกอนจาโรไซด์โดยการทำให้เป็นก้อน

นาย รัชพล ชูชาติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-889-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I165ฯ581ฯ

STABILIZATION BY SOLIDIFICATION OF JAROSITE RESIDUES

Mr. Ruksapone Chuchat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Engineering

Department of Environmental Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-889-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทำเสถียรภาคตะกอนจาโรไซด์โดยการทำให้เป็นก้อน
โดย นาย รัชพล ชูชาติ
ภาควิชา วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วงศ์พันธ์ ลิ้มปเสนีย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ บุญยง ไส่ห้วงศ์วัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

Santi

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสูรธรรม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Prasanna

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ไพพรรณ พรประภา)

Wong

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วงศ์พันธ์ ลิ้มปเสนีย์)

Bun

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ บุญยง ไส่ห้วงศ์วัฒน์)

Wong

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ขวัญชัย ลีเผ่าพันธุ์)

Prasanna

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ชรพร เขาวกิจเจริญ)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

รักษพล ชูชาติ : การทำเสถียรภาคตะกอนจาโรไซต์โดยการทำให้เป็นก้อน
(STABILIZATION BY SOLIDIFICATION OF JAROSITE RESIDUES)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.วงศ์พันธ์ ลิมปเสนีย์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ.บุญยง
โล่ท้วงศ์วัฒน์, 162 หน้า. ISBN 974-632-889-1

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวัสดุประสานที่เหมาะสมที่สุดในการทำเสถียรภาคตะกอน
จาโรไซต์โดยการทำให้เป็นก้อน ภาคตะกอนจาโรไซต์เป็นภาคตะกอนที่เกิดจากการตกตะกอนผลึก
เหล็กด้วยกระบวนการจาโรไซต์ในระหว่างกระบวนการสกัดสังกะสีออกไซด์ ภาคตะกอนที่เกิดขึ้น
มี 2 ประเภทได้แก่ ภาคตะกอนจาโรไซต์แบบธรรมดาและภาคตะกอนซิลิโคจาโรไซต์

วัสดุประสานที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ ปูนขาว ปูนซีเมนต์พอร์ต
แลนด์ผสมปูนขาว และปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ผสมกากแร่สังกะสีซิลิเกต โดยแบ่งการทดลองเป็น
3 ขั้นตอน คือ 1. การทดสอบสัดส่วนผสมเบื้องต้น 2. การทดสอบสัดส่วนผสมที่เหมาะสมที่สุด
3. การทดสอบการชะละลายในระยะยาว วิธีที่ใช้ทดสอบประสิทธิภาพในการทำเป็นก้อน ได้แก่
กำลังรับแรงอัด และความเข้มข้นของโลหะหนักในน้ำสกัด

ผลการทดสอบสัดส่วนผสมเบื้องต้น พบว่า ปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ให้ผลการทดลองดีที่สุด
โดยอัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ร้อยละ 14 สำหรับภาคตะกอนจาโรไซต์แบบธรรมดา และอัตราส่วน
ส่วนผสมปูนซีเมนต์ร้อยละ 20 สำหรับภาคตะกอนซิลิโคจาโรไซต์ สามารถทำให้สมบัติของก้อนตัวอย่าง
อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ผลการทดสอบสัดส่วนที่เหมาะสมที่สุด พบว่าอัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ที่เหมาะสมที่สุดใน
การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ร้อยละ 11 และร้อยละ 15 สำหรับภาคตะกอนจาโรไซต์แบบธรรมดาและ
ภาคตะกอนซิลิโคจาโรไซต์ตามลำดับ สามารถทำให้สมบัติของก้อนตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ผลการทดสอบการชะละลายในระยะยาวเป็นการทดสอบในคอมลันน์โดยใช้น้ำประปา
ที่มีพีเอชอยู่ระหว่าง 5.8 และ 6.3 เป็นน้ำชะละลาย เมื่อกำหนดอัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์เท่ากับ
ร้อยละ 10 พบว่า ความเข้มข้นของโลหะหนักในน้ำชะละลายต่ำกว่ามาตรฐานน้ำทิ้งของกรมโรงงาน
อุตสาหกรรม ตลอดช่วงระยะเวลาชะละลาย 90 วัน

วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
ภาควิชา .....
สาขาวิชา วิศวกรรมสุขาภิบาล .....
ปีการศึกษา 2538 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

##C517597 : MAJOR SANITARY ENGINEERING

KEY WORD:

SOLIDIFICATION/STABILIZATION/HEAVY METAL SLUDGE
RUKSAPONE CHUCHAT : STABILIZATION BY SOLIDIFICATION OF
JAROSITE RESIDUES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. WONGPUN
LIMPASENI, THESIS CO-ADVISOR : MR. BOONYONG LOHWONGWATANA,
162 pp. ISBN 974-632-889-1

This research investigated the optimum binder for stabilization of jarosite residues by solidification. Jarosite residues were generated from precipitation of ferric solution by jarosite process in the process of extraction of zine oxide. There were two types of jarosite residues which were conventional jarosite and sillico jarosite residues.

The binders used in the study were portland cement, lime, a mixture of portland cement and lime, and a mixture of portland cement and zinc sillicate waste. The experiments were divided into three stages consisting of trial test, optimization test and long-term leching test. The methods employed to assess the effectiveness of the solidification were compressive strenght and concentration of heavy metals in extractant.

The result of trial test unveiled that portland cement was the best binder. The best mix proportions of portland cement were found to be 14 percent and 20 percent for conventional jarosite and silico jarosite, respectively. Both mix proportions yielded the properties of solidified residues meeting the solidifies standard promulgated by the Ministry of Industry.

In the optimization test, it was found that the optimum mix proportions of portland cement were 11 percent and 15 percent for conventional jarosite and silico jarosite, respectively. Both mix proportions resulted the properties of solidified residues meeting the solidified standard promulgated by the Ministry of Industry.

The consequence of long-term leaching test using tap water, pH 5.8-6.3, as leaching solution in column test for mix proportion of 10 percent portland cement revealed that the concentration of heavy metals in the leachate throughout the 90 - day period of leaching were lower than the industrial effluent standards issued by the Ministry of Industry.

ภาควิชา..... วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
สาขาวิชา..... วิศวกรรมสุขาภิบาล
ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิสิต..... *Shaworn*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Wong Pun Limpani*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *Boonyong Lohwongwatana*

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ. วงศ์พันธ์ ลิ้มปเสนีย์ และอาจารย์ บุญยง โฉมวงศ์วัฒน์ ที่กรุณาช่วยเหลือและให้คำแนะนำจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณ ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาวิศวกรรมโยธา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาวิศวกรรมเหมืองแร่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์เทคโนโลยีอนุภาคไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแผนกปฏิพิวิทยา กองปฏิพิวิทยา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่อนุเคราะห์ในการใช้เครื่องมือทดสอบ

ขอขอบคุณ บริษัท ผาแดงอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย คุณสุวิทย์ เอื้อวณิชกุล ที่ให้คำแนะนำและจัดเตรียมกากตะกอน

ขอขอบคุณพี่ชาย และเพื่อนๆ ที่มีน้ำใจและความห่วงใยแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้อบรมสั่งสอน ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญรูป	ด
บทที่	
1 บทนำ	1
2 วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย	2
3 การทบทวนเอกสาร	4
ของเสียที่เป็นอันตราย	4
โลหะหนัก	4
กระบวนการจาโรไซด์	5
1. การตกตะกอนผลึกเหล็กในรูปกากตะกอนจาโรไซด์	5
2. การสกัดแร่โดยใช้กรดร้อน	6
การบำบัดและกำจัดของเสียที่เป็นอันตราย	9
การทำเสถียรของเสียที่เป็นอันตรายโดยการทำให้เป็นก้อน	12
1. คำจำกัดความและที่มาของการทำให้เป็นก้อน	12
2. การทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์	13
3. กลไกการยึดจับโลหะหนัก	18
ปูนซีเมนต์	20
ปฏิกิริยาระหว่างซีเมนต์กับน้ำ	22
ปูนขาว	23
วิธีการสกัดสารและการทดสอบการชะละลาย	23

การประเมินคุณภาพของของเสียที่ผ่านการทำให้เป็นก้อน	25
เกณฑ์มาตรฐานในการระบุของเสียที่เป็นอันตราย	27
การศึกษาที่ผ่านมา	29
4 การดำเนินการวิจัย	37
วัสดุที่ใช้ในการศึกษา	37
1. กากตะกอนจาโรไซด์	37
2. วัสดุประสาน	38
เครื่องมือและอุปกรณ์	38
1. การทดลองผสมกากตะกอนกับวัสดุประสานและการทดสอบ กำลังรับแรงอัด	38
2. การทดสอบการสกัดสาร	39
3. การทดสอบความให้ซึมได้	39
4. การวิเคราะห์โครงสร้างภายใน	40
วิธีการศึกษา	40
1. การทดสอบสัดส่วนผสมเบื้องต้น	40
2. การทดสอบสัดส่วนผสมที่เหมาะสมที่สุด	42
3. การทดสอบการชะละลายในระยะยาว	43
การศึกษาสมบัติของกากตะกอนจาโรไซด์	43
1. สมบัติทางด้านกายภาพ	43
2. สมบัติทางด้านเคมี	44
การทดสอบสมบัติของกากตะกอนจาโรไซด์ที่ผ่านการทำให้เป็นก้อน ด้วยวัสดุประสาน	44
1. การทดสอบสัดส่วนผสมเบื้องต้นและการทดสอบสัดส่วนผสม ที่เหมาะสมที่สุด	45
2. การทดสอบการชะละลายในระยะยาว	47
3. การศึกษาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภายใน	48
5 ผลการทดลองและวิจารณ์	52

ลักษณะสมบัติของกากตะกอนจาโรไซด์	52
1. สมบัติทางด้านกายภาพ	52
2. สมบัติทางด้านเคมี	56
ผลการทดสอบสัดส่วนผสมเบื้องต้น	58
1. กำลังรับแรงอัด	58
2. ลักษณะสมบัติของน้ำสกัด	62
3. สรุปผลการทดสอบสัดส่วนผสมเบื้องต้น	64
ผลการทดสอบสัดส่วนผสมที่เหมาะสมที่สุด	67
1. สมบัติทางกายภาพของกากตะกอนจาโรไซด์ที่ทำให้เป็นก้อน ด้วยปูนซีเมนต์	67
2. ลักษณะสมบัติของน้ำสกัด	71
3. สรุปผลการทดสอบสัดส่วนผสมที่เหมาะสมที่สุด	78
ผลการทดสอบการชะละลายในระยะยาว	78
1. สมบัติทางกายภาพของกากตะกอนจาโรไซด์ที่ทำให้เป็นก้อน ด้วยปูนซีเมนต์	81
2. ลักษณะสมบัติของน้ำสกัด	86
3. ลักษณะสมบัติของน้ำชะละลายในคอลัมน์	93
4. ผลการเปลี่ยนแปลงลักษณะโครงสร้างภายใน	103
5. สรุปผลการทดสอบการชะละลายในระยะยาว	114
การประมาณค่าใช้จ่ายในการกำจัดกากตะกอนจาโรไซด์	114
1. ค่าใช้จ่ายในการทำให้เป็นก้อน	114
2. ค่าขนส่งไปยังหลุมฝังกลบ	116
3. ค่าฝังกลบ	116
4. ค่าใช้จ่ายในการกำจัดกากตะกอนจาโรไซด์ต่อหน่วยการผลิต	118
6. สรุปผลการวิจัย	119
7. ข้อเสนอแนะในการวิจัย	121

รายการอ้างอิง	122
ภาคผนวก ก ข้อมูลผลการทดลอง	125
ภาคผนวก ข ตัวอย่างการคำนวณสัดส่วนผสมที่โลหะหนักถูกชะละลายในคอลัมน์ ของกากตะกอนจาโรไซด์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ในชั้นตอน การทดสอบการชะละลายในระยะยาว	144
ภาคผนวก ค ภาพถ่ายก่อนตัวอย่าง	147
ภาคผนวก ง วิธีมาตรฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์	150
ประวัติผู้เขียน	162

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของการทำให้เป็นก้อนในแต่ละวิธีการ 14
ตารางที่ 3.2	ประเภทของของเสียที่ไม่เหมาะสมในการทำเสถียร และทำให้เป็นก้อน 17
ตารางที่ 3.3	ออกไซด์ของธาตุต่างๆ และสารประกอบที่สำคัญของ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ 21
ตารางที่ 3.4	เปรียบเทียบวิธีการสกัดสาร 24
ตารางที่ 3.5	ลักษณะสมบัติที่ต้องการของของเสียที่ผ่านการทำให้เป็นก้อนด้วย วิธี Sealosafe 26
ตารางที่ 3.6	ค่ามาตรฐานของสารมลพิษต่างๆ จากการทดสอบด้วยวิธี TCLP 28
ตารางที่ 3.7	แสดงช่วงของของเสียที่เป็นอันตรายและของเสียเฉื่อย 30
ตารางที่ 4.1	สัดส่วนผสมของวัสดุประสานชนิดต่างๆ ที่ใช้ในการทำกากตะกอนจาโรไซด์ ให้เป็นก้อน 41
ตารางที่ 5.1	ผลวิเคราะห์สมบัติทางด้านกายภาพของกากตะกอนจาโรไซด์ 53
ตารางที่ 5.2	ผลวิเคราะห์ปริมาณองค์ประกอบของธาตุในกากตะกอนจาโรไซด์และ กากแร่สังกะสีซิลิเกต 56
ตารางที่ 5.3	ผลวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนักในกากตะกอนจาโรไซด์ ด้วยวิธีการย่อยด้วยกรด 57
ตารางที่ 5.4	ลักษณะสมบัติของน้ำสกัดจากกากตะกอนจาโรไซด์ดิบ 58
ตารางที่ 5.5	ผลการทดสอบกำลังรับแรงอัดของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยวัสดุประสานชนิดต่างๆจากการ ทดสอบสัดส่วนผสมเบื้องต้น 59
ตารางที่ 5.6	ผลการทดสอบกำลังรับแรงอัดของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยวัสดุประสานชนิดต่างๆจากการ ทดสอบสัดส่วนผสมเบื้องต้น 60

ตารางที่ 5.7	ผลวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของน้ำสกัดจากกากตะกอนจาโรไฮต์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยวัสดุประสานชนิดต่างๆ	65
ตารางที่ 5.8	ผลวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของน้ำสกัดจากกากตะกอนซิลิโค จาโรไฮต์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยวัสดุประสานชนิดต่างๆ	66
ตารางที่ 5.9	ผลการทดสอบกำลังรับแรงอัดและความหนาแน่นของกากตะกอนจาโรไฮต์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทหนึ่ง	68
ตารางที่ 5.10	ผลการทดสอบกำลังรับแรงอัดและความหนาแน่นของกากตะกอนซิลิโค จาโรไฮต์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทหนึ่ง และประเภทห้า	69
ตารางที่ 5.11	ผลวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของน้ำสกัดจากกากตะกอนจาโรไฮต์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ในชั้นตอนทดสอบ สัดส่วนผสมที่เหมาะสมที่สุด	72
ตารางที่ 5.12	ผลวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของน้ำสกัดจากกากตะกอนซิลิโคจาโรไฮต์ ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ในชั้นตอนทดสอบสัดส่วนผสม ที่เหมาะสมที่สุด	72
ตารางที่ 5.13	ผลการทดสอบกำลังรับแรงอัดและความหนาแน่นของกากตะกอนจาโรไฮต์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ที่ระยะเวลาบ่มต่างๆ	81
ตารางที่ 5.14	ผลการทดสอบกำลังรับแรงอัดและความหนาแน่นของกากตะกอนซิลิโค จาโรไฮต์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ที่ระยะเวลาบ่มต่างๆ	82
ตารางที่ 5.15	ผลการทดสอบความให้ซึมได้ของกากตะกอนจาโรไฮต์แบบธรรมดา ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ที่ระยะเวลาบ่มต่างๆ	84
ตารางที่ 5.16	ผลการทดสอบความให้ซึมได้ของกากตะกอนซิลิโคจาโรไฮต์ ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ที่ระยะเวลาบ่มต่างๆ	84
ตารางที่ 5.17	ผลวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของน้ำสกัดจากกากตะกอนจาโรไฮต์แบบธรรมดา ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 11 ที่ระยะเวลาบ่มต่างๆ	86
ตารางที่ 5.18	ผลวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของน้ำสกัดจากกากตะกอนซิลิโคจาโรไฮต์ ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 15 ที่ระยะเวลาบ่มต่างๆ	86

ตารางที่ 5.19	ผลการวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนักในกากตะกอนจาโรไซด์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ที่ใช้ในการทดสอบการชะละลายในคอลัมน์	93
ตารางที่ 5.20	ผลวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของน้ำชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10	94
ตารางที่ 5.21	ผลวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของน้ำชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10	94
ตารางที่ 5.22	ผลวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของน้ำชะละลายในคอลัมน์ควบคุม	95
ตารางที่ 5.23	ผลคำนวณสัดส่วนสะสมที่โลหะหนักถูกชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 ในช่วงระยะเวลาชะละลาย 90 วัน	95
ตารางที่ 5.24	ผลคำนวณสัดส่วนสะสมที่โลหะหนักถูกชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 ในช่วงระยะเวลาชะละลาย 90 วัน	96
ตารางที่ 5.25	ค่าปัจจัยการเปลี่ยนแปลงปริมาตรของกากตะกอนจาโรไซด์ทั้ง 2 ประเภท	116
ตารางที่ 5.26	ค่าใช้จ่ายในการกำจัดกากตะกอนจาโรไซด์	118

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 3.1 แผนภูมิกระบวนการจาโรไซด์	7
รูปที่ 3.2 แผนภูมิกระบวนการถลุงสังกะสีของโรงงานผาแดงอินดัสตรี ปี พ.ศ. 2535	10
รูปที่ 3.3 แผนภูมิกระบวนการถลุงสังกะสีของโรงงานผาแดงอินดัสตรี ปี พ.ศ. 2538	11
รูปที่ 3.4 การแบ่งกระบวนการทำเสถียรและทำให้เป็นก้อน	13
รูปที่ 3.5 กราฟแสดงพีเอชและความเป็นด่างสะสมจากการสกัด 15 ครั้ง	19
รูปที่ 3.6 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสะสมที่โลหะหนักถูกชะละลาย ความเป็นด่างถูกชะละลาย และซิลิโคนถูกชะละลาย จากการสกัด 15 ครั้ง	19
รูปที่ 3.7 แผนภาพ pC-pH สำหรับไฮดรอกไซด์ของแคดเมียม โครเมียม และตะกั่ว	20
รูปที่ 4.1 แบบหล่อก้อนตัวอย่างขนาด 5x5x5 ซม.	46
รูปที่ 4.2 เครื่องมือทดสอบกำลังรับแรงอัด	46
รูปที่ 4.3 เครื่องเขย่า 200 รอบ/นาที	49
รูปที่ 4.4 เครื่องมือทดสอบความให้ซึมได้	49
รูปที่ 4.5 ขั้นตอนการทดสอบการชะละลายของโลหะหนักในระยะยาว	50
รูปที่ 4.6 อุปกรณ์ทดสอบการชะละลายของโลหะหนัก	51
รูปที่ 5.1 กราฟการกระจายขนาดคละของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา	54
รูปที่ 5.2 กราฟการกระจายขนาดคละของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์	55
รูปที่ 5.3 กราฟแท่งแสดงกำลังรับแรงอัดของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยวัสดุประสานชนิดต่างๆจากการทดสอบสัดส่วนผสม เบื้องต้น	61
รูปที่ 5.4 กราฟแท่งแสดงกำลังรับแรงอัดของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ที่ทำให้ เป็นก้อนด้วยวัสดุประสานชนิดต่างๆจากการทดสอบสัดส่วนผสมเบื้องต้น	61
รูปที่ 5.5 ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา ที่ทำให้เป็นก้อนกับอัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทหนึ่ง	68

รูปที่ 5.6	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ ที่ทำให้เป็นก้อนกับอัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทหนึ่ง	70
รูปที่ 5.7	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ ที่ทำให้เป็นก้อนกับอัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทห้า	70
รูปที่ 5.8	ความสัมพันธ์ระหว่างพีเอชในน้ำสกัดกับอัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ ต่อกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา	74
รูปที่ 5.9	ความสัมพันธ์ระหว่างพีเอชในน้ำสกัดกับอัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ ต่อกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์	74
รูปที่ 5.10	ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของอาร์เซนิกในน้ำสกัดกับ อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา	75
รูปที่ 5.11	ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของอาร์เซนิกในน้ำสกัดกับ อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์	75
รูปที่ 5.12	ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของโครเมียมในน้ำสกัดกับ อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา	76
รูปที่ 5.13	ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของโครเมียมในน้ำสกัดกับ อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์	76
รูปที่ 5.14	ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของตะกั่วในน้ำสกัดกับ อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา	79
รูปที่ 5.15	ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของตะกั่วในน้ำสกัดกับ อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์	79
รูปที่ 5.16	ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของสังกะสีในน้ำสกัดกับ อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา	80
รูปที่ 5.17	ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของสังกะสีในน้ำสกัดกับ อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์	80
รูปที่ 5.18	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดกับระยะเวลาบ่มของอัตราส่วนผสม ปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดาร์้อยละ 11	83

รูปที่ 5.19 ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดกับระยะเวลาบ่มของ อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอนซิลิโคจาโรไซต์ร้อยละ 15	83
รูปที่ 5.20 ความสัมพันธ์ระหว่างความให้ซึมได้ของกากตะกอนจาโรไซต์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 11 กับระยะเวลาบ่ม	85
รูปที่ 5.21 ความสัมพันธ์ระหว่างความให้ซึมได้ของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซต์ ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 15 กับระยะเวลาบ่ม	85
รูปที่ 5.22 ความสัมพันธ์ระหว่างพีเอชของน้ำสกัดจากกากตะกอนจาโรไซต์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 11 กับระยะเวลาบ่ม	88
รูปที่ 5.23 ความสัมพันธ์ระหว่างพีเอชของน้ำสกัดจากกากตะกอนซิลิโคจาโรไซต์ ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 15 กับระยะเวลาบ่ม	88
รูปที่ 5.24 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของอาร์เซนิกในน้ำสกัดจากกากตะกอน จาโรไซต์แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 11 กับระยะเวลาบ่ม	89
รูปที่ 5.25 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของโครเมียมในน้ำสกัดจากกากตะกอน จาโรไซต์แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์กับระยะเวลาบ่ม	89
รูปที่ 5.26 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของโครเมียมในน้ำสกัดจากกากตะกอน ซิลิโคจาโรไซต์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 15 กับระยะเวลาบ่ม	91
รูปที่ 5.27 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของตะกั่วในน้ำสกัดจากกากตะกอน จาโรไซต์แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 11 กับระยะเวลาบ่ม	91
รูปที่ 5.28 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของสังกะสีในน้ำสกัดจากกากตะกอน จาโรไซต์แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 11 กับระยะเวลาบ่ม	92
รูปที่ 5.29 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของสังกะสีในน้ำสกัดจากกากตะกอน ซิลิโคจาโรไซต์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 15 กับระยะเวลาบ่ม	92

รูปที่ 5.30 ความสัมพันธ์ระหว่างพีเอชในคอลัมน์ของกากตะกอนจาไรโซต์ที่ทำให้ เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	97
รูปที่ 5.31 ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นต่างในคอลัมน์ของกากตะกอนจาไรโซต์ที่ทำให้ เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	97
รูปที่ 5.32 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของอาร์เซนิกในน้ำชะละลายและสัดส่วน ตะกอนที่อาร์เซนิกถูกชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนจาไรโซต์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	99
รูปที่ 5.33 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของอาร์เซนิกในน้ำชะละลายและสัดส่วน ตะกอนที่อาร์เซนิกถูกชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนซิลิโคจาไรโซต์ ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	99
รูปที่ 5.34 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของโครเมียมในน้ำชะละลายและสัดส่วน ตะกอนที่โครเมียมถูกชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนจาไรโซต์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	101
รูปที่ 5.35 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของโครเมียมในน้ำชะละลายและสัดส่วน ตะกอนที่โครเมียมถูกชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนซิลิโคจาไรโซต์ ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	101
รูปที่ 5.36 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของตะกั่วในน้ำชะละลายและสัดส่วน ตะกอนที่ตะกั่วถูกชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนจาไรโซต์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	102
รูปที่ 5.37 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของตะกั่วในน้ำชะละลาย ในคอลัมน์ของกากตะกอนซิลิโคจาไรโซต์ที่ทำให้เป็นก้อนด้วย ปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	102

รูปที่ 5.38 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของสังกะสีในน้ำชะละลายและสัดส่วน เศษสมที่สังกะสีถูกชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนจาโรไซด์ แบบธรรมดาที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	104
รูปที่ 5.39 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของสังกะสีในน้ำชะละลายและสัดส่วน เศษสมที่สังกะสีถูกชะละลายในคอลัมน์ของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ ที่ทำให้เป็นก้อนด้วยปูนซีเมนต์ร้อยละ 10 กับระยะเวลาชะละลาย	104
รูปที่ 5.40 X-ray diffraction ของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา	106
รูปที่ 5.41 X-ray diffraction ของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา ที่อัตราส่วนผสม ปูนซีเมนต์ร้อยละ 11 ที่ระยะเวลาบ่ม 14 วัน	107
รูปที่ 5.42 X-ray diffraction ของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา ที่อัตราส่วนผสม ปูนซีเมนต์ร้อยละ 11 ที่ระยะเวลาบ่ม 28 วัน	108
รูปที่ 5.43 X-ray diffraction ของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์	109
รูปที่ 5.44 X-ray diffraction ของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ ที่อัตราส่วนผสม ปูนซีเมนต์ร้อยละ 15 ที่ระยะเวลาบ่ม 14 วัน	110
รูปที่ 5.45 X-ray diffraction ของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ ที่อัตราส่วนผสม ปูนซีเมนต์ร้อยละ 15 ที่ระยะเวลาบ่ม 28 วัน	111
รูปที่ 5.46 ภาพถ่ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอนของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา ที่ขนาดกำลังขยาย 9,000 เท่า	112
รูปที่ 5.47 ภาพถ่ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอนของของกากตะกอนจาโรไซด์แบบธรรมดา ที่อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ร้อยละ 11 ที่ขนาดกำลังขยาย 10,000 เท่า	112
รูปที่ 5.48 ภาพถ่ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอนของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ ที่ขนาดกำลังขยาย 9,000 เท่า	113
รูปที่ 5.49 ภาพถ่ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอนของของกากตะกอนซิลิโคจาโรไซด์ ที่อัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ร้อยละ 15 ที่ขนาดกำลังขยาย 9,000 เท่า	113